

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

29 ΜΑΡΤΙΟΥ 2026

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1.α. 1. **Σωστό:** «Ὅστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ᾧ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν»

2. **Λάθος:** «ὅτι νεώτερος ὦν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ»

3. **Σωστό:** «ἄμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος»

A1.β. 1. Η φράση «διὰ ταῦτα» αναφέρεται στο γεγονός ότι ο Μαντίθεος αγόρευσε σε νεαρή ηλικία στην Εκκλησία του Δήμου (ὅτι νεώτερος ὦν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ).

2. Με την αντωνυμία «*τοιούτοις*», ο Μαντίθεος αναφέρεται στους πολίτες που έχουν παρακινήθει να ασχοληθούν με τα κοινά από τους ίδιους τους βουλευτές, οι οποίοι θεωρούν άξιους μόνο τους ενεργούς πολίτες, αυτούς, δηλαδή, που παίρνουν ενεργά μέρος στην πολιτική ζωή της Αθήνας.

B1. Στον επίλογο, ο Μαντίθεος επιχειρεί να αναδείξει μια σειρά από θετικά στοιχεία του χαρακτήρα του, προβάλλοντας πρωτίστως την υπευθυνότητα, την τόλμη και την αυτοπεποίθησή του, που τον ώθησαν από νεαρή ηλικία να υπερασπιστεί τα συμφέροντα της οικογένειάς του ενώπιον της Εκκλησίας του Δήμου. Παράλληλα, αναγνωρίζει τη φιλοδοξία του να ασχοληθεί με τα κοινά ήδη από νωρίς, την οποία όμως παρουσιάζει με μετριοπάθεια, επιδεικνύοντας ικανότητα αυτοκριτικής, καθώς παραδέχεται ότι υπήρξε υπερβολική. Επιπλέον, τονίζει τον σεβασμό του προς την παράδοση και τους προγόνους, τους οποίους επιδιώκει να μιμηθεί μέσω της συμμετοχής του στα δημόσια πράγματα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνει επίσης στην ειλικρίνεια και τη φιλαλήθειά του, υπογραμμίζοντας ότι εκφράζει ανοιχτά τις απόψεις του, ακόμη και όταν αυτές αναφέρονται στους ίδιους τους βουλευτές, τους οποίους ωστόσο εκτιμά, καθώς με τη στάση τους ενθαρρύνουν τους πολίτες να συμμετέχουν ενεργά στα κοινά. Τέλος, εκδηλώνει τον σεβασμό και την εμπιστοσύνη του προς τον θεσμό της δοκιμασίας, αναγνωρίζοντας τον ρόλο των βουλευτών στην αξιολόγηση των αρχόντων και στη διασφάλιση ότι τα αξιώματα απονέμονται στους άξιους.

B2. Σύμφωνα με τον Μαντίθεο, η επιθυμία του να ασχοληθεί με τα κοινά οφειλόταν σε δύο λόγους:

Προγονικό πρότυπο: Ήθελε να μιμηθεί τους προγόνους του, οι οποίοι πάντοτε συμμετείχαν ενεργά στην πολιτική ζωή («οὐδὲν πέπαυνται τὰ τῆς πόλεως πράττοντες»). Το επιχείρημα αυτό συνάδει με το πνεύμα του Επιταφίου του Περικλή, όπου οι Αθηναίοι παρουσιάζονται ως υπεύθυνοι πολίτες που μεριμνούν εξίσου για τις ιδιωτικές και τις δημόσιες υποθέσεις.

Κοινωνική αναγνώριση: Επηρεάστηκε από τη γνώμη των βουλευτών και των συμπολιτών του, οι οποίοι θεωρούσαν αξιόλογους μόνο όσους συμμετείχαν στα κοινά. Όπως αναφέρει και ο Θουκυδίδης στο παράλληλο κείμενο, οι Αθηναίοι θεωρούσαν «άχρηστο» (άχρειον) όποιον δεν ενδιαφερόταν για τα πολιτικά. Η ενασχόληση με τα κοινά ήταν για τον Αθηναίο πολίτη τρόπος ολοκλήρωσης της προσωπικότητάς του.

B3. 1-α, 2-β, 3-β, 4-β, 5-α

B4. 1-β, 2-α, 3-β, 4-β, 5-α

Γ1. Γιατί το πολίτευμα ανατρέφει τους ανθρώπους, το καλό (ανατρέφει) καλούς ανθρώπους, ενώ το κακό κακούς. Είναι ανάγκη λοιπόν να καταδείξω ότι οι προγενέστεροι από εμάς ανατράφηκαν μέσα σε ένα καλό πολίτευμα, χάρις στο οποίο και εκείνοι έγιναν ανδρείοι και οι σύγχρονοί μας, στους οποίους συγκαταλέγονται αυτοί εδώ οι νεκροί. Το πολίτευμα λοιπόν ήταν το ίδιο και τότε και τώρα, δηλαδή αριστοκρατία, μέσα στο οποίο ζούμε ως πολίτες και τώρα και σχεδόν τα περισσότερα χρόνια από τους παμπάλαιους καιρούς. Αυτό το πολίτευμα άλλος το ονομάζει δημοκρατία, άλλος με άλλο όνομα, όπως του αρέσει, στην πραγματικότητα όμως είναι αριστοκρατία με την επιδοκιμασία του λαού.

Γ2. Ο ρήτορας, με στόχο να τιμήσει τους προκείμενους νεκρούς αλλά και γενικότερα τους Αθηναίους πολίτες κάνει αναφορά στο πολίτευμα της Αθήνας. Το παρουσιάζει με εξιδανικευμένο τρόπο, υποστηρίζοντας ότι το πολίτευμα που επικρατούσε στην Αθήνα, τόσο στη σύγχρονή του εποχή όσο και σε παλαιότερες, ήταν ένα καλό πολίτευμα, που συνέβαλλε στην ηθική διαπαιδαγώγηση και στη διάπλαση του χαρακτήρα των Αθηναίων, ώστε να γίνουν ενάρετοι πολίτες. Μάλιστα, το αποκαλεί «αριστοκρατία», δηλαδή εξουσία των αρίστων, ανεξάρτητα από τις ιδιαίτερες μορφές που έπαιρνε σε κάθε εποχή. Έτσι, ακόμα και το δημοκρατικό πολίτευμα που επικρατούσε στην εποχή του το αποκαλεί «εξουσία των αρίστων με τη σύμφωνη γνώμη του λαού».

Γ3.α. ἡμῶν: σφίσι(ν)

ἦν: ᾧ

οἶδε: τάσδε

οὔτοι: τούτῳ

οὔδεις: οὔδεμιᾶς

Γ3.β. ἐστίν: γένου

δηλώσαι: **δήλωσον**

τυγχάνουσιν: **τύχε**

δίδωσι: **δός**

Γ4.α. ὤν: γενική διαιρετική στο *οἱ τετελευτηκότες*

αὐτήν: αντικείμενο του ρήματος *καλεῖ*

οὔτοι: υποκείμενο του εννοούμενου ρήματος *εἰσίν*

οὔδεις: υποκείμενο του ρήματος *ἀπελήλαται*

Γ4.β. «Ὡς οὖν ἐν καλῇ πολιτείᾳ ἐτράφησαν οἱ πρόσθεν ἡμῶν»: Δευτερεύουσα ονομαστική ειδική πρόταση· λειτουργεί ως αντικείμενο του απαρεμφάτου δηλώσαι.

**ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΕ Η ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΠΕΤΡΙΔΟΥ ΒΑΣΩ**